

Follikülit Nasıl Tedavi Edilir?

1. Follikülitin oluşumunu kolaylaştıran durumlar ortadan kaldırılmalıdır. (Kilo vermek, aşırı terlemeye neden olan ortamlardan kaçınmak, gevşek ve terin geçmesine izin veren giysiler giymek, traş olmamak ya da elektrikli traş makinası kullanmak gibi)
2. Follikülitli olan deri bölgesi nazikçe uygulanacak temizleyiciler ile temiz tutulmalıdır.
3. Follikülit hasta tarafından sıkılıp içeriği boşaltılmaya çalışılmamalıdır. Bu çok riskli olup mikrobu tüm vücuda yayılmasına ve belirgin nedbe oluşumuna yol açabilir.
4. Hafif olgularda o bölgeye uygulanacak sıcak kompresler ile birkaç gün içerisinde iyileşme olacaktır.
5. Daha şiddetli, sayıca çok ya da ilerlemiş follikülitlerin tedavisinde doktorunuzun reçeteleyeceği antibiyotik sü-rülerek ya da ağızdan önerildiği süre ve şekilde kullanılmalıdır. Bazı özel follikülitlerde doktorunuz uçuk ya da mantar ilaçları da reçeteleyebilir.
6. Fronkül ve karbonkül gibi ilerlemiş olgularda biriken cerahatin akıtılması için follikülit üzerinde kesi yapılması şeklinde küçük bir cerrahi işlem gerekebilir.

“
Deri hastalığınız
olduğunda
dermatoloğunuza
başvurun.
Derinizi
dermatologlara
emanet edin.
”

Türk Dermatoloji Derneği

Sedat Simavi Sokak No:42-3 Çankaya Ankara
<http://www.turkdermatoloji.org>

Türk Dermatoloji Derneği Hasta Bilgilendirme Broşürü

Follikülit

Follikülit kıl kökü iltihabıdır. Vücudun kıl barındıran herhangi bir yerinde ortaya çıkabilir. Kılı çevreleyen ağrılı şişlik ve bazen bunun ortasında yerleşen irinli bir kesecik olarak görülür. Sıklıkla kendiliğinden ya da basit bir tedavi ile iyileşir.

Etrafı kızarıklık, içi irin ile dolu Follikülit

Sık görülen bir deri hastalığıdır. Kıl kökünün sürtünme ya da basya bağlı olarak hasarlanması sonrasında o bölgede mikroorganizmaların çoğalarak iltihap oluşturmalarına bağlı gelişir. Boyun ve kısıklar gibi derinin kıvrım yerleri ile sakal bölgesi ya da cinsel organlar gibi sürtünmeye maruz kalan alanlarda daha kolay oluşur. Neden olan mikroorganizmalar en sıklıkla stafilokok türü bakteriler olmakla beraber mantarlar ve virüsler de follikülit yapabilir.

Folikülit Belirtileri Nelerdir?

Kılı çevreleyen ağrılı kızamık şişlik ve bazen orta kısımda irinli bir kesecik olarak görülür. Kaşınıtı ve hassasiyet eşlik edebilir. İlerleyen günlerde irinli şişliğin açılması ile kabuklanma gözlenebilir. Kıl kökünden derine ilerleyen folikülit, fronkül (çıban) adını alır. İltihap derinleştikçe şişlik ve hassasiyet artar. Birkaç kılın birlikte iltihaplanması karbonkül olarak adlandırılır

Folikülit kendiliğinden düzelebilir mi?

Folikülit birkaç gün içerisinde kendiliğinden ya da basit bir tedavi ile iyileşir. Ancak bazı risk faktörlerinin varlığında folikülite yol açan mikroorganizmalar derin dokulara yayılıp kan dolaşımına da karışabilir. Bu durumda genel durum bozukluğu, yüksek ateş gibi bulgular acil tedavi gerektirir. Folikülitin daha şiddetli formları sayılabilen fronkül ve karbonkül ise her zaman hekim tarafından tedavi edilmelidir. Tekrarlayan folikülitler kıl kökünün harabiyetine bağlı kıl/saç kaybına ve deride nedbe oluşumuna neden olabilir.

Folikülit Nedenleri nelerdir?

Folikülite en sıklıkla neden olan mikroorganizmalar (bulaşıcı hastalık yapabilen gözle görülemeyecek kadar küçük canlılar, "mikroplar") stafilokok isimli bakterilerdir. Uçuk etkeni olan virüs, pseudomonas bakterisi ya da gram negatif bakteri olarak adlandırılan diğer bazı mikroorganizmalar ve mantarlar da folikülite yol açabilir. Kılın deri yüzeyine çıkmadan geriye dönerek içeriye uzaması olan kıl dönmesine bağlı olarak bir mikroorganizma olmaksızın da iltihap gelişebilir.

Folikülit Gelişimini Neler Kolaylaştırır?

Folikülit herkeste gelişebilir. Ancak aşağıda sıralanan bazı durumlarda folikülit ortaya çıkması daha kolaydır:

1. Sıcak ve terleme
2. Şişmanlık
3. Derinin sıkıca örtülmesi
4. Traş olma (özellikle yakın ve tahriş edici traş)
5. Sürtünmeye neden olan, terin buharlaşmasına engel olan dar giysiler
6. Bulaşıcı hastalıklara karşı olan vücut direncini azaltan bazı hastalıkların varlığı (şeker hastalığı, lösemi, AIDS gibi)
7. Ergenlik sivilcesi ya da ekzema gibi bir deri hastalığının varlığı
8. Deri bütünlüğünü bozan zedelenmeler (sıyrıklar, ameliyat yeri kesisi, diğer kesiler)
9. Bazı ilaçların uzun süreli kullanımı (kortikosteroidler ve antibiyotikler)
10. Temiz olmayan küvette yapılan sıcak banyo

Kalça bölgesinde yeni oluşan ve iyileşen folikülit bulguları

Folikülit Tanısı Nasıl Konulur?

Genellikle deri muayenesi tanı koymak için yeterlidir. Bazen doktorunuz neden olan mikroorganizmayı ve hangi ilaçların etkili olacağını anlamaya yönelik kültür antibiyogram adı verilen incelemeyi yapmak isteyebilir. Bu amaçla irin dolu kesecik içeriğinden örnek alıp laboratuvarında inceleme yapılır.